

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrt v Din 2.- do 100 vrt v Din 2.50, od 100 do 300 vrt v Din 3.- večji inserati petit vrt v Din 4.- Popust po dogovoru, inseratni lavec posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafejeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Racun pri postrem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Francija in Belgija na isti liniji Razgovori obeh zunanjih ministrov so razpršili vse dvome v ne-enotnost med Francijo in Belgijo

Bruselj, 28. marca, r. Razgovori, ki so se včeraj ves dan vršili med francoskim in belgijskim zunanjim ministrom, so vedeli do popolnega soglasja v stališču francoske in belgijske vlade glede zopetne oborožitve Nemčije in oboroževalnega temeljanja vsej. Francija in Belgija bosta na razorozitetni konferenci prav tako kakor sedaj pri diplomatskih pogajanjih, zastorili enotno stališče.

Pariz, 28. marca, AA. Havas poroča: Listi kažejo veliko zadoščenje nad Barthoujevim potovanjem v Bruselj in naglašajo, da je to potovanje najboljši demant denčnih glasov, ki so vstali po Brocquevil-

lovem govoru v senatu. To potovanje je eklatanten dokaz, da je francosko-belgijsko prijateljstvo ostalo nedotaknjeno.

»Le Matin« piše: Potreben je naglasiti enotnost stališč obeh držav zastran velikih sodobnih problemov, to je zastran nevernosti, ki jo predstavlja za mir novo oborževanje Nemčije in fiasco splošne razorožitve konvencije, ki ne bi dala vseh površtev za varnost ravno tistim državam, ki so od vojne največ trpele. V tej točki sta se Francija in Belgija vnovič našli skupaj.

»Le Journal« pravi: Barthou se je prav takto toplo pocutil v kabinetu pri svojem belgijskemu tovaršu Hymansu kakor v ka-

binetu Nj. Vel. kralja Leopolda III.: v atmosferi prijateljstva, spominov in topote. To mora razveseliti vso Francijo. Prostodušnost belgijskih razgovorov sme sutižati za zgled. Absolutno je v našem interesu, da govorimo jasno in nedvoumno.

»Figaro« ugotavlja: Bojazen, ki je utegnila nastati po nedavnem govoru Brocqueville, se je pokazala prazno. Obe državi se popolnoma strinjata o stališču, ki ga morata zavzeti pri bodočih razgovorih: da je treba nastopiti zoper novo oborožbo Nemčije, in da se sklene dogovor o omejitvi oborževanja le tedaj, če se okrepi mednarodna varnost.

Tajno oboroževanje francoskih ekstremistov

Izsleditev tajnih zalog orožja in municije — Zahteve po razpustu vseh bojnih organizacij

Pariz, 28. marca, AA. »Ere Nouvelles« zahteva v svojem današnjem uvodniku, da francoska vlada popolnoma razpusti neke borbenne politične organizacije, ne glede na to, ali so te organizacije levicarske, desnicarske, fašistične ali revolucionarne. Preナšati dalej te organizacije, pravi list, bi pomenuši ubijati avtoriteto države v očeh naroda. List zaključuje svoj poziv: Upamo, da g. Albert Sarraut, ki se zaveda svoje odgovornosti kot član vlade in ki ga podpirajo vsi pravi republikani, ne bo dovolil, da bi se dalje rušil ugled ržave.

Pariz, 28. marca. Ker so se v zadnjem času pojavili glasovi, da se ekstremne levicarske in desnicarske politične skupine varčljeno oborožujejo in da pripravljajo

meščansko vojno, je odbor, ki preiskuje dogodek o prilici zadnjih velikih demonstracij v Parizu, pozval vlado, naj uvede najstrožjo preiskavo. V teku včerajšnjega dne so oblasti res izvršile celo vrsto hišnih preiskav in našle večje zaloge orožja.

Tako so v garaži nekega Dancarta zaplenili mnogo strojnih pušč, revolverjev, bomb in 20.000 nabojev. Tudi pri nekem starinarju so zaplenili večje količine orožja in municije. Oba sta bila aretrirana vendar pa izjavljata, da nista imela nobene zveze s politiko, marveč da sta samo zbirala orožje, da bi ga o prvi priliki z dobščkom prodala. Preiskava se nadaljuje.

Atentatorji obsojeni na smrt

Beograd, 28. marca, r. Pred državnim sodiščem za zaščito države je bila danes objavljena sodba v procesu zoper Petra Orebe in tovarše, ki so kot odpolasci Palvelica in njegove družbe hoteli izvršili v Zagrebu atentat na Nj. V. kralja. Po večnem razpravi, ki je pokazala, kako se v nekaterih sosednih državah podpirajo v organizacijo z vednostjo državnih oblasti take zložinske akcije, je sodišče na podlagi priznanja obtožencev in doprinenih dokazov spoznalo vse tri obtožence krivim po obtožbi in je odsodilo Petra Oreba, Milana Begovića in France Podgoreca na smrt na vresilih.

Reforma praskega parlamenta?

Praga, 28. marca, r. V »Narodnih Listih« obravnavata narodni poslanec in poslovodi podpredsednik narodne demokratske stranke Ježek vprašanje reforme parlamenta in predlaga, naj bi se senat v sedanji obliki ukinil in na njegovo mesto uveli gospodarski senat, v katerem bi bili zastopani vsi glavni stanovi, kmetje, delavci, trgovci, obrtniki, industrijeti, svobodni poklici, znanost, inteligenco, zasebeni in državni nameščenci. Tudi poslanska zbornica naj bi se primeroma reformirala. Predvsem smatra za nujno potrebno, da se zmanjšajo volilna okrožja, da bi se na ta način omogočil tesnejši stik med volilci in poslanci.

Razdejanje v Hakodatu

London, 28. marca, AA. Iz Tokija pošlo: Skupno število trupel, ki so jih v Hakodatu doslej spravili izpod ruševin, je doseglo že skoraj 2000. Med njimi so jih 1878 že identificirani in pokopali. Škodo ceni na 158 milijonov jenov.

Mušanov potuje v Pariz

Sofija, 28. marca, AA. »Zaria« poroča, da bosta predsednik vlade g. Mušanov in finančni minister g. Stefanov po veliki noči odpotovali v Pariz v London, kjer bosta imela razgovore z zastopniki lastnikov veznic bolgarskih državnih posojil, o načinu ureditve odplačil bolgarskih predvojnih in povojnih državnih posojil. List daje pravdu, da se bo predsednik vlade Mušanov pri tej priliki sestal s francoskimi in angleškimi državniki, ter jim pojasnil zadrnje Bolgarije po posameznih evropskih problemih, obenem se bo pa tudi sam informiral o mednarodnem političnem položaju.

Nemška opera

Berlin, 28. marca, AA. Nemška vlada je sklenila počenši s prihodnjo gledališko sezono vzetí v svojo režijo dosednega charlotenburško mestno opero. Ta državna ustanova bo dobila uradni naziv »Nemška opera«. Vlada namenava iz nje ustvariti en izmed glavnih representativnih nemških oper.

Nemška finančna stiska

Washington, 28. marca, g. Nemški poslanik v Washingtonu dr. Luther se že več dni pogaja z državnim tajnikom Hullom zaradi odgoditve 31. marca zapadlega obroka dolga v višini 50 milijonov dolarjev. Dr. Luther je sporocil državnemu deparmentu, da Nemčija dne 31. marca ne bo mogla plačati popolnega zneska, obenem pa je namignil, da bi bila njegova vlada pripravljena naložiti kakor v decembri majhen delni znesek v Nemčiji na začrt račun v korist Amerike. Doslej ameriška vlada ni pristala na ta predlog. V krogih ameriškega zakladnega urada poudarjajo, da je Nemčija zaradi naložitve decembarskega obroka na zapri račun po ameriškem naziranju že v decembri zastala v tehničnem oziru s plačilom svojih dolgov.

Mednarodni problem brezposelnosti

Akcija urada za delo za izvajanje velikih javnih del — Poziv vsem državam

Zeneva, 28. marca, r. Mednarodni urad za delo je postal vladam vseh članic Društva narodov besedilo sklepa svojega upravnega sveta o vprašanju javnih del za pobiranje brezposelnosti. V svojem sklepu poudarja upravni svet mednarodnega urada za delo, da trpi delavstvo vsega sveta čim dalje hujše zaradi trajne brezposelnosti. Upravni svet opozarja, da se po sklepu mednarodne konference za delo, ki je bil poslan svetovni gospodarski konferenci v Londonu, vršila pogajanja o sredstvih proti brezposelnosti, pri čemer se je poudarjala zlasti važnost javnih del. Upravni svet mednarodnega urada za delo poziva vladu vseh držav, naj čimprej izvedejo javna dela, ki bi bila primerna oživiti gospodarstvo ter zmanjšati število brezposelnih. Mednarodni urad za delo izvede tudi željo, naj bi se osnoval poseben odbor svetovne gospodarske konference, ki bi se mu poverilo proučevanje

Tihotapstvo carini podvrženega blaga

Velik kovčeg uvoženega krvna so hoteli spraviti brez carine v Ljubljano in zato se morajo zagovarjati pred sodiščem

Marijan trg v trgovino. Drugi dan so organi dohodarstvenega urada zaplenili v vezi Smalčeve hiše poleg trgovine z izpraznjeni kovčki in tudi del krvna, ki so ga našli v trgovini.

Zasliševanje obtožencev

Po prečitanju obtožnice, je bil najprej zaslišan prvobuženi spadifer, ki je oče treh malih otrok. Pravi, da se ne čuti krivega. S kovčem, ki je tu v dvorani, ni imel nikdar opravka. Oni, ki ga je zaslišal in pregledal, je bil večji.

— Kako ste izvršili pregled?

— Kovčeg smo odpeli v prisotnosti zvezniškega uradnika Zakovška in Padjena. V njem je bila prtljaga. Na vrhu je bilo nekaj črnega krvna, spodaj pa sportne oblike, perilo, knjige in čevlji. Po pregledu je izdal dovoljenje, da smejo kovčeg odpreti. Potni list se je glasil na ime Pejanović. Bilo je to prvič, da je prišel Padjen, kjer je kaznemu posredoval, da bi se pregled hitreje izvršil. Spadifer trdi, da Smalčeve sploh ne pozna in da jo je prvič videl na sodišču.

Nikola Padjen, oče dveh otrok, prav tako zanika, da bi bil krv. Dan pred inkriminiranim deljanjem, je v kavarini v nebotičniku prisedel k nekemu neznancu. Ko se je predstavil za carinskoga uradnika, ga je neznanec prošril, da bi posredoval, da bi lahko takoj dvignil svojo prtljago. Kar mu je objubil. Dotični kovčeg je bil precej vecji in skoraj nov, dočim je ta že močno obrabljena in manjša. Vseboval je perilo, oblike, knjige in čevlji. Pripeljala sta ga Padjen in zvezniški uradnik Zakovšek. Le-ta najbrž ni videl, ko so kovček zapirali, ker mu je neki zvezničar paš med pregledovanjem prinesel kopiso.

Zasliševanje Padjena je trajalo dobro uro. Obtoženec je dosledno vztrjal pri tem, da je bil dogovoren z nekim Pejanovićem ali Dejanovićem, da se setaneta pred palajo Dunav odnosno tam na vogalu in da je bila v kovčagu sama roba, ki je ni bilo treba oceniti. Odločno je tudi zanikal, da bi on ponujil dveh dohodarstvenima uradnikom nekaj denarja, da bi kovčega ne zaplenili.

Potem je prišla na vrsto trgovka Ivanica Smalčeva. Na predsednikovo vprašanje, ali se čuti krvivo, je odločno in še razmeroma dovolj slišno izjavila, da se ne čuti popolnoma nič krvivo in da ni imela s to zadevo prav nič opraviti. Nato je od povedal glas — Smalčeva namreč boleha v vratu — in na predsednikovo vprašanja je odgovarjala samo šepatajoče, tako, da je ni razen senata nihče sišal in je celo njen zagonvir dr. Vavpetič moral pristopiti bliže. Razprava se opoldne nadaljuje.

Po ruskem receptu

Ljubljana, 28. marca. Pred velikim senatom pod predsedstvom s. o. s. dr. Adolfa Hudnika se je moral da vidi zagovarjati 42-letni ruder in kocar v Jastrobjaku Franc Sajovic, ki mu je obtoženica očitala, da je proti večim osebam izrekel besede, ki so kaznive po čenu 1. zakona, ali se čuti krvivo, je odločno in še razmeroma dovolj slišno izjavila, da se ne čuti popolnoma nič krvivo in da ni imela s to zadevo prav nič opraviti.

Nato je od povedal glas — Smalčeva namreč boleha v vratu — in na predsednikovo vprašanja je odgovarjala samo šepatajoče, tako, da je ni razen senata nihče sišal in je celo njen zagonvir dr. Vavpetič moral pristopiti bliže. Razprava se opoldne nadaljuje.

Pogreb nizozemske kraljice

Haag, 28. marca, AA. Včeraj je bil svezni pogreb kraljice matere Eme. Smrtne ostanke pokopane so pokopale v mavzoleju v Delftlu, kjer počivali vse člani oranjske dinastije, počen s Viljemom Molčedim. Nesreča naše ladje

Solin, 28. marca, AA. Dopolne se je potopila v Brač-kem kanalu z vsem tovorom ladja »Drava«. Posadko so rešili.

Vselej, kadar si čistiš zobe, pomaga
ZOPER ZOBNI KAMEN

SARGOV KALODONT

Kazen za zločin

Josip Herle in Anton Trdin obsojena na dosmrtno rojbo, Antonija Trdina pa na 14 let rojboje

Ljubljana, 28. marca.
V včerajšnji številki smo že poročali, kako je obtoženi Tone Trdin priznal svojo krivdo in jo obžaloval, v splošnem je pa krivdo valil na Tončko in Herletu, češ da je na nepravljano prigovaranje Tončke, ki se mu je vdajala, le pristal na umor. Reka mu je, da izpolni vsako njegovo željo, če vse uredi za umor.

Pogodil se je s Herletom za 3000 Din in tako so se dogovorili, da bo Herle vrzel v prepad Tineta, ko bo šel na božjo pot k Sv. Križu, pozneje je pa zahteval še 2000 Din. Herle je grozil tudi njemu, če mu ne da denarja.

Teta Liza Matjan Franc

Ko se je Herle vrnil z božjo poti, se je izgovarjal, da Tineta ni mogel umoriti zaradi usmiljenja in ker je bil na božji poti, pozneje je pa Herle od Toneta zahteval še 100 Din, da kupi še drugi revolver. Tukrat so se zmenili tudi glede pletene žične vrvi, ki naj bi jo Herle prinesel do klancev, kjer ga bo Valentín počakal in prevzel blago. Nesrečno soboto zvečer, ko je Sel Valentín po žico, se mu je Tone brani posodil kolo, da bi ga ne polomil na trojanskem klancu, a Tončka ga je pregovorila češ: »Nic se ne boj, saj mu ga daš zadnjic.« Ko je zjutraj po umoru Tončka Toneta zbudila,

mu je povedala, da se je zgodilo, on je pa odvrnih: »Kar si hotela, to zdaj imas.« Čeprav mu je večela, naj gre ustreljenega brata iskat, ni hotel iti, pač je pa odšla sama in jo ni bilo ves dan domov, a nekaj časa so jo pridržali tudi orožniki. Ko se je zvečer vrnila, je povedala, da bo drugi dan obdukcijo in naj gre še on zrazen, kjer naj bi zahteval izročitev trupla, da ga preneso domov. Ko sta šla skoz Trojane k obdukciji, je Tone teografirali sestri in Herletu, kdaj bo pogreb. Ko sta se vrnila domov, se je Tone odpravil v svojo sobo in legel. Ker je Tončka mislila, da spi, da je potegnila za nos in mu dejala: »Ti si ga pustil ubiti!« ter mu pričovala, kako so jo orožniki zasiščeli, pregovorila ga je pa tudi, da je šel k pogrebu, kjer sta Herle in Tončka jokala, čeprav le s silo. Nadalje je Tone pričovala, kdaj so je prilelo intimno razmerje s Tončko, vendar pa dvomi, da bi bil pokojni Valentín vedel za njeni nezvestosti. Ker je Tončka svojega moža hotevala tudi zastrupiti, ili je preskrbel nekaj rje, ki mu jo je dala na rano, vendar mu pa rja ni skodovala.

Antonija Trdina

je na predsednikovo vprašanje o krivdi odgovorila: »Jaz se ne čutim bogekaj kriva. To sta onadva vse skovala in naredila in jaz nisem nič kaj verjela, da sta v resnicu ubila moža.« Ker je Valentín imel kmetijo, ga je vuela, čeprav ga ni imela rada. Zaradi dolgov je priselo do prepirov, pozneje jo je pa mož tudi večkrat pretepel. Sosedje so ji svetovali, naj se ga odkriže. Ko se je vrnil Tone s Holandske, jo je prisel nadlegovati, kar so opazile tudi sosedje, končno jo je pa že čez 14 dni vendar pripravil tako daleč, da sta pričela intimno občuvati, ko jo je prej vedno upijali z žganjem. Udašala se mu je, čeprav ga ni imela rada, ker je sovražil otroka. Prizna tudi, da je Tonetu večkrat rekla, naj moža spravi proč, vendar je pa to govorila kar tako iz jeze in ni vuela zares. Sploh je Tončka govorila ves čas premeteno in cinično ali pa otročio ter vse zanikal v ves čas trdila, da je vse dogovore smatrala kar tako in mislila, da ne bo nič iz njih. Pri pogrebu je res jokala, čeprav ni moža imela rada. Zaradi zastrupljenja je dejala, da je imel mož rano na nogi, pa jo hotela iti kupit zdravila na Vrško, a Tone ji je dal neko moža. Tudi hilapec se ji je ponudil, da ubije moža, če bi dobil kaj denarja za to, vendar mu pa ni verjela. Priznala je tudi, da je nekoč hotela ubiti tudi sebe in otroka, ker sta se z možem kregala. Večkrat je Herletu rekla, naj spravi moža s sveta, vendar nikoli ni mislila zares.

Popoldanska razprava

Malo pred 16. se je pričela popoldanska razprava in naval občinstva je bil še večji kakor dopoldne. Predsednik je vprašal obtožence zaradi nekaterih podatkov v pogledu duševnega stanja in odgovornosti, a Herle je izgovarjal, da ga zaradi raznih roškodb na glavi večkrat boli glava, in tudi Tončka je rekla, da jo je večkrat glava bolela, ker jo je mož pretepel. Zaradi svojega ženitovanjskega pisma je vedenia le toliko, da po moževi smrti pripade posestvo otroku.

Pri zaslivanju prve je mali stric obtoženke Franc Smerkolj iz Sv. Ožbola navajal, da jih je v Cencijevem rodu več abnormalnih. Tončka bratanec Alojzij Smerkolj ne ve, da bi bil kdo duševno bolan, a Matjan Franc je izpovedal, da Tončka po njegovem ni popolnoma pri pateti. Teta umorjenega Valentina, starica Elizabetha Užina, je pričovala o premožnosti Trdinovih in rekla, da je bila

Tončka dobra za reveže, nikdar pa ni bila zmešana. Tončina mati se je odpovedala pričevanju in prav tako tudi Herleova žena in Tončkin stric Anton Podbevšek. Predsednik je nato prečital izpovede nekaterih prič. Med temi izpovedbami navaja Viktor Pogačar, ki je bil takrat zaposlen na Brdu, ko so pripeljali v ječo Toneta Trdino, da se je ta pobahal: »Veliko reč sem napravil, enega sem dal obesiti na Holandskem, svojega brata sem pa dal ustreliti.« Poročilo o obdukciji navaja, da je imel ustreljen Tone več ran ožganih in da se je s smrtno boril več ur Pokojni Tone je bil star 30 let. Končno so prečitali tudi Tončkino pismo iz zapora, ki je citirano že v obtožniški. Kazenski list Herleta navaja nekaj manjših kazni, vendar pa državni tožilec pripominja, da je bil Herle zasledovan zaradi suma ropanja, končno je bil pa obsojen samo zaradi potepanja. Zagovorniki, zlasti pa Tonetov zagovornik dr. Knaflič so predlagali zasišanje večih prič v psihiatrov ter zahtevali preložitev razprave za izvedbo raznih razbremenilnih dokazov, a senat je po krajsem posvetovanju vse predlogi zavrnil. Na to je govoril državni tožilec dr. Lučevnik skoraj polno uro in poudarjal, da je zločin še mnogo hujši od Malijevega, končno je pa predlagal za vse tri obtožence smrtno kaznenico.

Herletov zagovornik dr. Furlan je predvsem opozarjal, da ne smemo soditi zločina, temveč zločinka, ter upoštevati slabe vplive nanj, a dr. Knaflič je v stajnjem govoru skušal oprati Toneta, češ da sodba ne sme biti maščevalna, pač pa pravična. Tončkin zagovornik dr. Peršin je opozarjal na Tončkino mladost in na okolje Črnegra grabna, ki slovi po nekdanjih rokovanjih. Vsi trije govorovi so se odlikovali po modernem stilu in so napravili na poslušalstvo najmočnejši vtis, saj so zagovorniki s svojimi duhovitim in temeljitim ter vseskozi znanstveno podprtimi zagovori dosegli tudi izredno velik uspeh.

Sodba

Ob 21.30 je senat po ¾-urnem posvetovanju spet vstopil v dvorano in predsednik dr. Kralj je med splošno napetostjo razglasil sodbo: Herle, ki je 14. oktobra preteklega leta iz neposredne bližine sestri strelil umoril Valentine Trdino, je bil spoznán krivim, da je umor izvršil naklepno in iz koristoljuba, toda ne na okrutem način, Trdin Anton in Antonija pa, da sta umor pripravila in začnivala. Sodisce je zaradi tega sodilo Herleta po § 167/1, 2 in 4, Antona in Antoniju Trdinu po § 167/2 in 3/4/1 k. z., pri temur je za sodbo upoštevalo § 167/2 in § 71/1 k. z. ter je obsođilo: prvega in drugrega obtoženca Josipa Herleta na dosmrtno rojbo in Antonia Trdina na doživljeno rojbo, tretjega obtoženca Antonija Trdina pa na 14-letno rojbo. Po § 46 k. z. so vsi trije obtoženi obsojeni na trajno izgubo častnih državljanjskih pravic ter na placič stroškov za kazenski postopek. Pri tretji obtoženki se je po § 77 k. z. vstrel preiskovalni zapor od 19. 10. 1933 ob 18. uri do 27. 3. ob 22. uri.

Razlogi

Predsednik je nato presel še k razlogom sodbe in je izjavil:

Prvi in drugi obtoženci sta priznala, da sta kriva, tretji obtoženka je krivo zanikal. Vsi trije pa so vallili krivo druga drugega. Kakor je dokazno postopanje ugotovilo, ni nobeden izmed obtožencev govoril čiste in jasne resnice.

Prvi obtoženec je priznal, da je storil dejanje, da je streljal na pokojnika iz neposredne bližine z dvema revolverjema in je priznal, da je imelo za posledico pokojnikovo smrt. Pravi pa, da sta ga k temu zaveda ostala dva. Sodisce smatra, da je bil pod vplivom obeh, da ni imel sam neposrednega interesa, da bi spravil pokojnika ob življenje. Pokojnik mu je bil sicer odvraten, zato pa mu je bila simpatična tretja obtoženka in je to vplivalo na to, da je izvršil dejanje. Zato smatra sodisce, da je izvršil dejanje po zrelem preudarku, saj se je nanj dolgo časa pripravil, iz koristoljuba, ker je zanj bil denarno nagradu, da bi pa izvršil svoje dejanje na posebno okrunen način, se odšice ni prepričalo, saj se okrunotvi ni mogel zavedati, pa tudi ni bil njegov namen, da bi pokojnega spravil s sveta na tak način.

Kar se tiče drugega obtoženca, smatra sodisce, da je bil glavni krivec, da je dal glavni impulz za zločin. Njegov pokojni brat mu je bil na poti, on je hotel njenovo ženo, saj sam pravi, da se je vanjo zanjabil in da je iskal. Tretja obtoženka, ki je komaj dosegla svojo polnoletnost, takrat niti se ne, je prisa popolnoma pod njegov vpliv. Koristoljubje smatra sodisce podano samo pri prvem obtoženku, a ne pri drugem, ker je vendar moral vedeti, da posestva ne bo dobil, ampak da bo pripadol otroku. Pa tudi sicer je bilo posestvo tako, da je primašo le malo do dokazanega.

Naslovana je kriva tudi tretja obtoženka. Priznala je, da je večkrat dejala, da je treba spraviti moža s sveta. Čeprav je temu dodala kot argument svojo razburjenost in jezo. Toda tako je mogobe ravnati samo enkrat ali dvakrat. Ko pa se pojavi, da je konkretni poskus, kakor je bil oni na božji poti proti Sv. Križu, je jasno, da je bil njen sklep iznenediti se moža teden in dokazan.

Pri prvem obtožencu in tretji obtoženki gre tudi za to, da sta bila duševno nenormalna. Sodisce sudi, da je bil prvi obtoženec duševno popolnoma zdrav, navajal je sicer udarce in poškodbe, toda vse so bile take, da se je njegovo zdravje vselej že v nekaj dneh dočela rehabilitiralo. Zato ni mogoče govoriti pri njem o obremenilnih duševnih vplivih. Tretja obtoženka je, kakor je dokazoval njen zagovornik z dolgo vrsto argumentov, podlegla dednim vplivom duševne obremenjenosti. Toda njegove navedbe so plod njegovega lastnega opazovanja. Res je, da so bili nekateri člani njene rodbine nenormalni toda

to obtoženke same še ne more docela razbremeniti. Nasprotno drže dokazi, da je bila obtoženka pametna in duševno visoko stojeca ženska. Zato je sodišče pri njej le deloma upoštevalo dedno nenormalnost.

Zaradi tega je bilo treba kazen odmeriti po § 167 pri vseh treh obtožencih. Z ozrom na § 74 k. z. se je upoštevalo pri prvem obtožencu kot obtožilna dvakratna kvalifikacija, kot olajšilna okolnost pa priznanje, in da je bil nasprotni. Dalje se je vzel v poštev tudi položaj družine in zato se je sodišče zdela primerena dosmrtna rojba. Za drugega obtoženca je bilo obtožilno, da je izvršil umor brata, Kajnov delo – olajševalno pa priznanje. Zato je bila tudi sanjan primerena smrtna rojba. Za tretjo obtoženko je bilo obtožilno, da je umorila moža, razbremenila pa jo je ne neoporečnost in njena duševna manjvrednost, zaradi česar jo je sodišče obsojilo na 14 let rojbo. Kot posledica je sledila iz § 46 k. z. trajna izguba častnih državljanjskih pravic, iz § 77 pa za tretjo obtoženko to, da se za njeno upošteva preiskovalni zapor.

Po sodbi

Sodisce je stavilo obtožencem na razpolago pravico, da vloži revizijo, če je bila sodba napačna, in priziv, če je bila kaznenica previosa.

Revizijo so priglasili državni tožilec, dr. Knaflič za Antonija Trdino, dr. Peršin za Antonija Trdino, priziv pa vse trije bračni.

Kmalu po 10. se je zaključil trojanski proces. Sodnik je še dovolil obsojenem razgovor z njihovimi sorodniki. Prisotna je bila tudi mati Antonije Trdine, stara ženica, ki jo je proces, saj bo sodba dočela strila. Med splošnimi komentari je množica, ki je z izredno napetostjo sledila izvajanjem senatnega predsednika dr. Kralja, pologoma zapustila dvorano.

OGLASE

za velikonočno številko »Slovenskega Naroda« sprejema uprava še do petka 30. t. m. do 6. ure popoldne. — Mali oglasi, beseda 50 para.

Živilski trg pred prazniki

Ljubljana, 28. marca.

Na živilskem trgu so gospodinje že v predpraznični vremenu. Precej so kupujejo najrazličnejše dobre, največ pa šele pripravne, odnosno »surovine« za svoje imenitev izdelke. Predvsem jim delajo skrbi potice, zlasti, ker so orehova jedraca letos tako draža, namreč po 30 Din. kg. Cene so razine, po 12 Din, toda ljudje bolj čisljajo orehove potice. Tudi medenine niso posebno priljubljene, vendar gre med zadnje čase precej v denar prodajalcev, ki jih prodajajo. Naučniki so zavestni, da vrednost orehov je eden od največjih v mestu in je vselej po več reflektantov in jih najemnik tudi drug drugemu draža, saj se trgajo zanje, kot da so na licitaciji. Zato pa lahko držihi posnekci visoke najemnine in jih bodo, dokler se ne bodo najemniki organizirali.

Tajnik J. Kobal je poročal, da je imelo društvo 16 odborov sej in da je sklicalo junija protestni shod v Unionu, ki pa ni bil dovolj dobro obiskan klub propagandi in sodelovanju strokovnih organizacij – stanovanjski najemniki se ne zanimajo za tako važna vprašanja, ki so v temi zvezzi z njihovo eksistenco. Tajnik je naglasil, da je društvo podpisalo znanospomenico na Nj. Vel. kralja (nekateri so

Stanovanjski najemniki – nezavedni

V Ljubljani je okrog 20.000 stanovanjskih najemnikov, organiziranih je pa samo dvajsetina

Ljubljana, 28. marca.

Občni zbor Društva stanovanjskih najemnikov, ki je bil sredi v salomu – Preljevu, je pokazal predvsem, da se stanovanjski najemniki sploh ne sanja, kaj pomenuje organizacija. Priznati jim mora sicer, da znajo taretini povsod in pri vsaki priliki, ne vedo pa več včasih, da se zadrži v nekem mestu in poslanec. Tudi pri ministru za socijalno politiko so intervenirali. G. minister Pučelj je ob tej priliki izjavil, da bo stanovanjsko vprašanje rešeno definitivno po izvedbi decentralizacije državne uprave.

Predsednik Drago Čufert je poročal, da so bila vsa prizadevanja društva za zmanjšanje najemnin – zamarni. To je pa treba pripisovati predvsem stanovanjskim najemnikom, ki se ne oklenejo svoje organizacije. V Ljubljani je okrog 20.000 stanovanjskih najemnikov, a organiziranih je samo dvajsetina. Društvo je naletelo povsod na gluha ušeša, kamorkoli se je obrnilo v začetno interesov stanovanjskih najemnikov ter ni prav za prav napravil niti koraka naprej od lanči. Predsednik društva hišnih posnekov je trdil, da so se najemnine same regulirale in da je stanovanjska zaščita nepotrebljena za vedno. Toda niso se znašale, temveč celo zvihale. Znajale so se nameče le za državo stanovanja, ki jih je itak mnogo praznih in ki se iz njih najemniki selijo čedalje bolj, dočim je malih stanovanj se vedno premalo, zlasti, ker so orehova jedraca letos tako draža, namreč po 30 Din. kg. Cene so razine, po 12 Din, toda ljudje bolj čisljajo orehove potice. Tudi medenine niso se znašale, temveč celo zvihale. Znajale so se nameče le za državo stanovanja, ki jih je itak mnogo praznih in ki se iz njih najemniki selijo čedalje bolj, dočim je malih stanovanj se vedno premalo, zlasti, ker so orehova jedraca letos tako draža, namreč po 30 Din. kg. Cene so razine, po 12 Din, toda ljudje bolj čisljajo orehove potice. Tudi medenine niso se znašale, temveč celo zvihale. Znajale so se nameče le za državo stanovanja, ki jih je itak mnogo praznih in ki se iz njih najemniki selijo čedalje bolj, dočim je malih stanovanj se vedno premalo, zlasti, ker so orehova jedraca letos tako draža, namreč po 30 Din. kg. Cene so razine, po 12 Din, toda ljudje bolj čisljajo orehove potice. Tudi medenine niso se znašale, temveč celo zvihale. Znajale so se nameče le za državo stanovanja, ki jih je itak mnogo praznih in ki se iz njih najemniki selijo čedalje bolj, dočim je malih stanovanj se vedno premalo, zlasti, ker so orehova jedraca letos tako draža, namreč po 30 Din. kg. Cene so razine, po 12 Din, toda ljudje bolj čisljajo orehove potice. Tudi medenine niso se znašale, temveč celo zvihale. Znajale so se nameče le

DNEVNE VESTI

Izpremembe v državni službi. Imenovana sta za arhivskega uradnika pri državni protezni delavnici v Ljubljani uradniški pripravnik Pankracij Fakin in sestra pomočnica ter uradniška pripravnica pri Zdravstvenem domu v Celju Ivanka Žigon za sestro pomočnico X. položajne skupine; iz 3 v 2. razred so pomaknjene policijski stražniki zvančniki Kokolj Franc pri predstojništvu mestne policije v Mariboru ter Likar Ignacij, Pregelj Ivan in Pucičar Ivan pri upravi policije v Ljubljani. Premešen je upravno pisarniški uradnik Avgust Čermelj od banske uprave v Ljubljani k sreskemu načelstvu v Kamniku.

Iz banovinske službe. Imenovani so za banovinskega primarija pri banovinski splošni bolnični v Mariboru banovinski asistent dr. France Hribar, za banovinskega ekonoma pri sreskemu načelstvu v Logatu banovinski uradniški pripravnik Konrad Pečovnik za arhivskega uradnika pri banovinski hiralnici v Vojniku banovinskega uradniškega pripravnika Rezika Gorečan; v višjo skupino je pomaknjena ekonomJAVA na bolnice v Brežicah Ivan Grobelšek.

Clan nemške trgovske delegacije na Jadransko. Nemška trgovska delegacija se je mudila te dni v Beogradu na trgovinskih pogajanjih z našo državo in prispejala z njutri zjutraj v Split, kjer bo oficijsko sprejeta. Splitška zbornica priredila gostom na čast svečan obed, potem jim pa pokaze zanimivosti mesta in okolice. V petek zjutraj se odpeljejo Nemci v Dubrovnik.

Iz finančne službe. Premešen je g. Franč Trepel, davčni kontrolor, k davčni upravi v Krškem kot Šef.

Zdravniška vest. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik volenter splošne bolnice v Ljubljani dr. Drago Sterle.

Nov odvetnik v Radovljici. V imenik odvetnikov s sedežem v Radovljici je bil vpisan dr. Albin Smajd.

Iz »Službenega lista». »Službeni list kr. banske uprave dravsko banovine« št. 35, z dne 28. t. m., objavlja razglas o občinskih davčinah in o izvajjanju občinskega proračuna in proračunskega naredbo mestne občine Maribor za leto 1934, pravilnik o pobiranju gradbenih takš v mestni občini mariborski, opozorilo glede začetnih naprav za stroje, objavo banske uprave o pobiranju občinskih troškov v letu 1934, Izpremembe v staluje državnih in banovinskih uslužbencov na področju dravsko banovine, odločbo o Izpremembi statuta Delavske zbornice v Ljubljani in razne objave iz »Službenih Novin«.

PRIDE! FRANCISKA GAAL!
C S I B I
FRANCISKA GAAL! PRIDE!

Kongres jugoslovenskega trgovstva v Skopiju. Kakor smo že poročali, bi se dne 15. in 16. aprila t. l. vršil v Skopiju kongres jugoslovenskega trgovstva, na katerem se bo upostavila centralna Zveza trgovskih združenj Jugoslavije. Po sporazumu odbora za prireditev kongresa se kongres zaradi tega, ker se vrše v Skopiju iste dni druge velike manifestacije in ker organizacija konгрesa ne more biti v tako kratkem času izvedena, ne bo vršil 15. in 16. aprila, maršev v soboto 12. in v nedeljo 13. maja t. l. Zveza trgovskih združenj v Ljubljani vabi trgovska, da se te velike manifestacije jugoslovenskega trgovstva, ki je zvezano s prijetnim potovanjem, ob ugodnostih, ki jih bo odbor za pripravo kongresa oskrbel, v čim večjem številu udeleži. Udeležbi se morejo kongresu in potovanju tudi žene, sorodniki in drugi. — Prije sprejema združenja in Zveze trgovskih združenj v Ljubljani. Vsi prijavljeni bodo o vseh ugodnostih, ki jih bodo uživali na potovanju in o programu kongresa ter o celotnem potovanju podrobno in pravocasno obveščeni.

Naležljive bolezni v dravski banovini. Od 8. do 14. t. m. je bilo v dravski banovini 6 primerov tifuznih bolezni, 6 primerov skleratitike, 68 oščip, 10 dušljivega kašija, 5 šena, 97 davice, 13 šena, 82 vnetja priusne slinovke, 5 otrpenja tilnika, 5 otročične vročice ter po 1 grize, naležljivega vnetja možganov, hripe in krivete odrevenelosti.

Dražba lovov. Lov občine Tacen se bo oddajal v zakup za dobo od 1. junija 1934 do 31. marca 1939 na javni dražbi 4. maja ob 9. dopoldne pri sreskemu načelstvu v Ljubljani, kjer so na vpogled dražbeni pogoji. 2. maja ob 10. se bo pa oddajal na javni dražbi pri mestnem načelstvu v Ptiju v zakup lov krajne občine Ptuj za dobo od 1. julija 1934 do 30. junija 1940.

Važen prispevek k naši pravni literaturi. Izšla je zanimiva razprava vsebinskega profesorja dr. Lapajnetna »Razvoj in sedanje stanje našega državljanskoga (civilnega) prava«. Knjiga stane 86 Din in se dobri v vseh večjih knjižarnah.

Nov osnutek uredne o začetki kmetijev. Denarni odsek novosadske trgovske zbornice je pripravil nov osnutek uredbe o začetki kmetijev. Namesto doseljev veljavnega roka 12 let naj bi veljali roki 5, 10 in 12 let, in sicer tako, da bi bili obroki enaki s polletnim obrokom proti 80dostotnom obresti. Roki plačevanja bi bili odvisni od plačevanja dolga. Za podlagol dolga bi se prav zlasti katastralni čisti dohodek. Kot prezačoljeni kmetovalci se smatra oni, čigar dolga preneše 10kratni katastralni čisti dohodek.

Ugodnosti za posetnike gledališča z deželo. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani nudi vsem posetnikom pasionske igre INRI in Parsijev. 25odstotni popust pri nakupu vstopnic, aka se izkažejo pri blagajni z žigom domačega župnišča ali župnika upraviteljstva. Ta popust velja izključno za goste z deželo.

Roblekova dom na Begunjščici bo otvorjen 1. aprila dalje ob nedeljah in praznikih. Dostop mogo brez smrčk.

Autoprevoz O. Žužek. Ljubljana — Cerkle — Kranj in obratno načinjanja, da se bo vozilo počasi z dnem 30. marca 1934 na imenovani progi namensko naravnost iz Vodic v Sp. Brnik — Cerkle — Sp. Brnik — Cerkle — Kranj in istočato obratno. Vozni red ostane neizpremenjen!

Razpisana služba. Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje mesto šefu gradbenega oddelka. Prošnje je treba vložiti do 15. aprila.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, spremenljivo vre-

me. Tudi včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in v Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju in Splitu 20, v Beogradu 16, v Zagrebu 13, v Mariboru in Sarajevu 12, v Ljubljani 11.5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.4, temperatura je znašala 7.4.

Senzacionalna svatba v Zemunu. V ponedeljek se je poročila v Zemunu lena Bolgarka gospa Rade Ivanova, starca 22 let, hči znamene bolgarskega generala Ivanova. Od svojega prevega moža se je ločila, spreljalo židovsko vero in se omozila s 27letnim Moritzem Löwyjem, znamenim bolgarskim multimilijonarjem. Poročila sta se na tihem.

Pri prehajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandilih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznenje čревesa s tem, da popijete pol česa naravne »Franz Josefove« grnčice. Po sodobah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefov« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefov« grnčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in speċerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Poljski praznik v Ljubljani. V opernem gledališču je bila smoti svetana proslava maršala Pilsudskega. Pridostovljeni so iločni predstavniki naše javnosti, svetano razpoloženje je pa še poveta na načinnost poljskega poslanika na našem dvoru dr. Schwarzburg-Güntheria, ki je imel pomembnejši govor o pomenu proslave in o prijateljstvih silskih med obema državama. Proslavi je pridostoval tudi poljski generalni konzul v Zagrebu dr. Albert Fiedler. Proslavi je sledila vprizoritev operе »Halaka«, ki je bila s početki s početki.

— Zaključek Zadružne šole v Ljubljani. V torku dne 27. t. m. se je izvršil slovenski zaključek letošnjega zadružnega tečajna na Drž. dvor, trgovski šoli v Ljubljani. Ravnateli g. Josip Gogala je pozdravil zastopnika kr. banske uprave g. inž. Jelčina in zastopnika Zveze slov. zadrug v Ljubljani g. tajnik Schauerja ter podprtval vənost Zadružne šole, katere namen je izobražiti kmetiške fante in može za sposobne zadružne delavce. Nato je podal nekaj statističnih podatkov. Zadružna šola se je tek. sol. I. pritele dne 16. oktobra 1933 in tečajna na Drž. dvor, trgovski šoli v Ljubljani. V šoli je vstopilo 39 udeležnikov, od katerih sta dva izstopnika. Udeležniki so bili iz 14 različnih srezov dravsko banovine. Dva sta bili iz

PRIDE! FRANCISKA GAAL!
C S I B I
FRANCISKA GAAL! PRIDE!

slovenskega ozemlja iz Italije, eden pa iz Avstrije. Tečajniki so dosegli naslednje učne uspehe: 5 ih je prejelo izprizvala z odličnim uspehom, 12 s prav dobrim, 13 z dobrim in 3 z zadostnim uspehom. Stiri tečajniki so dobili nezadostno oceno. — Po nagovoru g. ravnatelja se je vršil preizvod iz vseh predmetov, da so gg. zastopniki dobili vpogled v obvezno delo, ki se izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno sodelovali in si nabrali toliko znanja. G. ravnateli se je zahvalil za čestitke in prosil gg. deležate, naj po njih izvrši v zadružni šoli in da so spoznali, v kolikor so si udeležniki prisvojili predelanov snov. Tečajniki so odgovarjali prav dobro. Po izpitu je g. Schauer čestital g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem, ki izbranih, zahvalil se je za njihov trud in prisil, da tudi v bodoče tako požrtvovano delajo na polnu izobraževanja zadružnih delavcev. Tečajnikom pa je čestital k njihovim uspehom in jih je poohvalil, ker so tako pridno s

Ponson du Terrail

29

Zdravnikova tajna

Roman

— Poglejte na dno vode, — je odgovorilo dekle.

Stražnjošte se je sklonil nad jarek, kjer so se videli na dnu sledovi stopinj, toda narnestni enih so se videli dvojni sledovi. Ena stopinja so bile široke, očividno iste, ki so jih videli že od kraja umora, druga noge je bila pa manjša in bosa, sodeč po tem, ker so se v blatu videli odtisi prstov.

Stražnjošte še vedno ni razumel, za kaj gre.

— Le dobro počljete, — mu je dejala Srnca, — voda tu še ne stoji dolgo, kvečemu od včeraj. Ker pa ni teklia, ni mogla zbrisati sledov dvojnih stopinj; tod sta hodila dva človeka, ko je bil jarek še suh.

— Saj bo nemara res tako, — je pritrdil orožniški stražnjošte.

— Le počljete, trava ob jarku je pomandranata.

— Da.

— No, to pomeni, da je omi, ki je bil bos, tu pred zločinom sedel in čakal, da se morilec vrne.

In v podkrepitev svojih besed je pokazala, da so sledovi obojih nog tu zelo blizu skupaj, da vodijo čez jarek in da so mnogo globlji, kar je pričalo, da je moral drugi nekaj časa čakati prvega.

Namestnik državnega tožilca je vse temeljito pregledal, zapisnikar si je pa vse zabeležil.

— To so čisto jasne ženske stopinje, — je dejala Srnca.

Še nekaj korakov in v jarku ni bilo več vode, temveč samo droben pesek. Tu so dvojni sledovi izginili.

Na obeh straneh jarka je pa raslo gosto grmovje in v njem je Srnca kmalu opazila več zlomljenih vejic.

— Počakajte, nova misel mi je šnila v glavo, — je dejala. — Morilec, ki je šepast in ki bo najbrž Maubert, ni umoril lorda iz osvete.

— Oho!

— Umoril ga je zaradi denarja.

— Kako moreš to vedeti?

— Čudno se mi zdi, da, če je prišel do tu...

— No?

— Je prišel za to, da bi tu skril denar.

Vsi so jo začudeno pogledali.

Srnca se je pa ozrla naokrog in pripomnila:

— Gotovo je iskal tu skrivališče, kajti tu se vidi, kako je hodil sem in tja. In izginila je v goščo.

VII.

Minilo je nekaj minut, polnih napete tišine. Kar se je zaslišal vzklik.

— Kaj pa počenjaš tam? — je zaklical grof za Srnco.

— Denarju sem na sledu, — je odgovorilo dekle.

Zagledali so jo, kako sedi na debeli veji drevesa. Sklanjala se je in segala z roko v duplino hrasta. Kmalu je res potegnila iz nje nekaj, se spustila spremno z drevesa in izginila v goščo, od koder se je pa takoj vrnila vsa opraskana, držeč v roki usmerno mošnjo in pogledal, kaj je v nji. Bila nika državnega tožilca.

Orožniški stražnjošte je pobral možnjo in pogledal, kaj je v nji. Bila je polna cekinov, v nji je bilo najmanj petdeset luidorov.

— To je nagrada za umor ali pa sem našel pod hrastom morilčeve sledove.

To je bil prenenetljiv dokaz. Namestnik državnega tožilca se je obrnil k Hektorju, rekoč:

— Svobodni ste, gospod baron!

Hektor je zaplakal. Objel in poljubil je Srnco, dekle je pa zašepetal:

— Moral sem jimi dokazati, da ste nedolžni.

Vsi so bili ganjeni. Namestniku državnega tožilca in grofu de la Fresnai se so zalesketale solze v očeh in celo orožniški stražnjošte si je utrl z rokovan solzo.

Grof de la Fresnai je dejal namestniku državnega tožilca:

— Dovolite, gospod, da se vam v imenu obeh rodin zahvalim za vašo prijaznost, ki ste z njo spravili v sklad dolžnosti uradnika ter uvidevnost in

simpatije dobrega človeka.

— Gospod grof, — je odgovoril namestnik državnega tožilca, — ne morem vam povedati, kako sem vesel, da se je izkazala nedolžnost Hektorja de Mausejour, ki si je takoj pridobil moje simpatije. Zdaj nas pa čaka najtežja naloga. Najti moram pravega morilca nesrečnega lorda Helmutha.

— In mi vam bomo pomagali iskat ga, — je dejal grof. Ker so nas morilčevi sledovi priveli sem, bi bilo po mojem mnenju dobro slediti jim naprej.

— Tudi meni se zdi tako, — je odgovoril namestnik državnega tožilca.

Krenili so naprej proti cesti, kjer sta orožniški stražnjošte in Hektor zadnjiji videla sledove stopinj.

— Kam vodi ta cesta? — je vprašal namestnik državnega tožilca Srnco.

— Ne vem, — je odgovorilo dekle.

Grajski sluga je pa pripomnil:

— Jaz pa vem. Vodi naravnost na pristavo, ki je last Maisonneuve in ki jo zagledamo. Ko bomo tamle na ovinku.

In res je delala gozdna pot ovinek. Krenili so tja in zagledali gospodarska poslopja.

— Morda bomo pa tam kaj zvedeli, — je dejal orožniški stražnjošte,

kajti verjetno je, da je morilec ubral to pot.

— O tem ni nobenega dvoma, — je menila Srnca. — skril je denar in to ga je pojmirilo.

Priprseli so do poda, ne da bi jih ljudej z njega opazili. S poda so se slišali enakomerni udarci dveh cepcev, vmes se je pa razlegal močan glas enega izmed mlatičev.

— Boš videl, da nam prinese to nesrečo.

— Ne bodite no neumni, oče, — je odgovoril drugi glas. — Kaj tudi vi verujete v čarovnike?

— Verujem, — je odgovoril prvi glas, — da prinaša Maubert vedno nesrečo... Dokaz je ta nesrečni lord.

Po teh besedah je stopil namestnik državnega tožilca s svojimi spremjevalci na pod.

Kmet, oceta in sina, je spretelela groza pri pogledu na te ljudi, posebno pa na orožniškega stražnjoštva. Kazalo je celo, da bi jo najraje popihala.

— Ne bojta se, saj vam ne bomo storili nič hudega, — je dejal namestnik državnega tožilca.

Te besede so ju nekajko pomirile.

— O kom sta pa govorila? — je vprašal orožniški stražnjošte.

— O šepstvu Mauberta, — je odgovoril kmetov sin. — Ta lopov je prišel včeraj zgodaj zjutraj k nam, baš ko sem hotel pokladati živini. Prosil me je, če bi se smel prespati na kozolcu. Oče je to zvedel, pa me zmerja, češ da prinaša ta človek nesrečo in da nam bodo zbolele krave.

— Vidite torej, da je bil to Maubert, — je vzkliknila Srnca.

— Tiko, — je dejal namestnik državnega tožilca; stopil je na pod in sedel na vrečo ovs.

VIII.

Pogled na grofa de la Fresnai, ki so ga poznavali vsi ljudje daleč naokrog, je kmeta popolnoma pomiril.

Grof se je sklonil k namestniku državnega tožilca, rekoč:

— Tega kmeta poznam že več let, mož je poštenjak!

— Kaj vi nimate radi Mauberta? — je vprašal namestnik državnega tožilca kmeta.

— Ne, ker je hudoben človek.

— In snoši je bil pri vas, pravite?

— Da, tik predno se je zdani.

— Je imel s seboj puško?

— Da, — je odgovoril kmetov sin.

— Kako dolgo je spal?

— Odšel je okrog sedmih.

— Kam je krenil?

— Dejal je nama, da je namenjen v Maisonneuve, kjer mu je lord vedno dajal vbogajme, kadarkoli je potkal pri njem. Toda notranji glas mi pravi, da je prinašal ta človek tudi lordu nesrečo.

Kmet je vedel, da je bil njegov gospod umorjen, ni mu bilo pa znano, da je Maubert že arretiran.

Namestnik državnega tožilca je odhalil globoko zamišljen. Po kratkem razmišljaju se je pridružil mnenju Srnce, ki je dejala:

do najvišjih zvezd očičjelnega pariškega neba

občevati z vsakim kot enaka z enakim.

In tako sta si pridobili tudi srce Roche Filippija, tako se je ogrel za nju.

Tudi jockey Leonard Pratt. In ko se je leta 1933 rušilo eno podjetje Staviskega za drugim, da patron ni imel

PRESENEČENJE

ZA VELIKO NOC

bo, če okrasite svoje mize z belokranjskimi pisancami. Glavna zaloga v fil. trg. Kmetijske družbe, Igrška ul. 3 (za drama). Telefon 37-55. Istotam se dobri razna sveča perutnina.

POHISTVO

moderno (orehove korenine) iz trtega in mehkega lesa ter kuhijske oprave dobite po znižanih cenah pri — Andlovic, Komenskega ulica 34.

1274

Bolasi v „Slovenskem Narodu“ imajo velik uspeh!

Izvaja: Josip Zupanec za »Narodno tiskarno«: Ivan Jezerec — Za upravo in usmerjanje del usta: Ustan Šariš — Vas v Ljubljani

29

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Slepjar poseže v konjske dirke in si nabavi dirkalne konje, da bi lažje prišel med imenitno gospodo

Njegova Ekselencija Henrique Dorn je v Alsu, velečastnik Častne legije, polnomočni minister republike Ekvador, ni bil nagačen pajac sleparja Staviskega samo v njegovih upravnih svetih in pri neslavnem pohodu na republikanski Madrid. Dorn v de Alsu je kril Sergeja Alexandra in njegovega pajača tudi v drugih zadevah, posebno v njihovih.

skomina po dirkalnih konjih.

Ne smeli bi nameči biti tako strasti igrači, da bi ne bili tako navdušeni čestilci hazarda, in ne smeli bi se tako vneto prerivati v najvišje družabne krogje, da bi ne hrepelni po tem, kar pomeni res velegosposko pozicijo: lastno dirkalno stajo.

Morda bi Stavisky sam po sebi ne bil gnal te častihlepnosti do skrajnosti, toda stavljal je strastno, nobene velike dirke ni izplutil in tako tudi njegovima najzvestejšima pajdašema Hayottu in Romagniniu ni bilo težko pregroviti ga, da je začel na svojo roko. Imeti stajo dirkalnih konj je vendar pomiloval imeti dostop do najbolj zavzetih klubov, na dirkališčih pa pravico do mest, pridržani najvišji družabni smetani. Kako krasna prilika.

za nove stike in mogočne vplive!

Samo da so se vsi osebni poskusi Sergeja Alexandra, Hayotta in Romagnina, da bi bili sprejeti v dirkalni klub, razbili ob strogo rezerviranost tega elitnega društva in neizprosno balotožo, ki ni samo z eno, temveč kar takoj z večimi črnimi kroglicami odklanjala vse poskuse priporočiti neznanem gentlemenem. Ce pa ni šlo po tej poti, je našla sleparska družba drugo. Dorn v de Alsu, vitez brez najmanjega madaža, je vzel sleparje pod svojo zaščito in posodil njihovemu podjetju svoje dirkalne barve: dečin in žolto.

Sleparska družba je šla na delo dokaj spremno. S prekupno pravico se najemali iz staje barona Moritza Rothschilda enoletne žrebce in jih prepričali izučenemu trenerju Rochu Filippiju, da bi jih pripravil za dirke. Specijalizirali so se samo za dirke na ravni progi brez zaprek in lahko rečemo, da so imeli dokaj srečo. Njihov konj »Le Grand Cyrus« jim je prizoril Prix Hocquard in dobro se je plasiral v Grand Prix de Paris, pa tudi »Generalissime« je dirkal večkrat za zmago. Staviskemu je bila pa glavna stvar, da je lahko paradiral kot lastnik dirkalnih konj v brezhibnem žaketu in s cilindrom na glavi po tribunah in

obračaj nase pozornost tisočev ljudi iz boljše družbe,

da je on tudi nekdo. Hayotte in Romagnino sicer tudi nista odklanjala teža zunanjega bleska, dobro veden, koliko človeku koristi, toda nju puštolovstvo je bilo pobaranzo z resnično sportno strastjo. Ljubila sta konje, ljubila sta in kot atleta v boksarski stave se s fantovsko iskrenostjo družila s trenerjem in jockeyjem.

Trener, kakor je bil Roche Filipp, pa ni bil kdorsibodi. Bil je podjeten mož, včasih sam premožnejši od tega ali onega »gospoda«, ki mu je služil. Hayotte in Romagnino sta znala imenitno občevati z ljudmi njegovega tipa, saj nista bila zložinca nizke vrste; bila sta v prvi vrsti premetena pariška puštolovca, vajena biti zdaj zgoraj, zdaj spodaj, virtuoza življenja, pa naj je šlo za pozicijo, ženske, karte ali konje, premetena in navihana, pa tudi iskrena, priprosta in prijazna. Njuna vrlina je bila v tem, da sta značila od propalic v montmartreskem podzemlju.

do najvišjih zvezd očičjelnega pariškega neba

občevati z vsakim kot enaka z enakim.

In tako sta si pridobili tudi srce Roche Filippija, tako se je ogrel za nju.